

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

13. 1062 / 2708
DATA 2007 2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
196/10.082 017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru reglementarea exploatării și exportului masei lemnoase provenind din România*, inițiată de domnul deputat PNL Corneliu Olar împreună cu un grup de parlamentari PNL (Bp. 151/2017).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se reglementează, în principal:

- interzicerea exporturilor de masă lemnoasă, sub formă de bușteni și lemn de foc (poziții tarifare 4401, 4403, 4406);
- permiterea exportului produselor din lemn numai sub formă de produs finit¹, acesta realizându-se exclusiv pe baza licenței de export;
- stabilirea elementelor ce trebuie să se regăsească în licența de export;
- suspendarea oricăror livrări sau exporturi de masă lemnoasă intracomunitară și extracomunitară, până la obținerea licenței de export;

¹ cu încadrare în codurile CAEN: 1621 - fabricarea de furnire și panouri din lemn; 1622 - fabricarea parchetului ambalat în panouri; 1623 - fabricarea de elemente de tâmplărie și dulgherie; 1624 - fabricarea ambalajelor din lemn; 1629 - fabricarea altor produse din lemn; 3109 - fabricarea de mobilă

- instituirea în sarcina Ministerului Mediului, împreună cu Institutul Național de Statistică, Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Economiei, a obligației de a emite în termen de 30 de zile normele metodologice de implementare, inclusiv procedura de emitere a licenței de export.

Totodată, conform inițiativei legislative, nerespectarea acestor prevederi se pedepsește cu închisoarea de la 1 la 3 ani sau cu amendă.

Potrivit *Expunerii de motive*, „măsurile propuse sunt în concordanță cu cele implementate și de alte state europene, cum ar fi Italia, Germania sau Franța, care au reușit să stopeze exploatarea necontrolată a acestei resurse greu regenerabile, iar politicile naționale prevăd restricții și sancțiuni severe în privința exploatării și exportului de masă lemnoasă”.

II. Observații

1. Menționăm că inițiativa legislativă urmărește introducerea unei restricții absolute, pe o perioadă nedeterminată, a exporturilor de masă lemnoasă, fără a distinge dacă măsura vizează strict operațiunile efectuate către statele terțe Uniunii Europene sau livrările intracomunitare - operațiuni realizate în cadrul pieței interne a Uniunii Europene.

În cazul în care inițiativa legislativă are în vedere și livrările către statele membre UE, atunci sunt incidente prevederile art. 35 din *Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene* (TFUE), care interzic restricțiile cantitative la export și măsurile cu efect echivalent.

O măsură precum cea avută în vedere de inițiativa legislativă poate fi introdusă de un stat membru al UE doar dacă este justificată² strict în baza motivelor imperative de interes general prevăzute la art. 36 TFUE - motive „de morală publică, de ordine publică, de siguranță publică, de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor, de protejare a unor bunuri de patrimoniu național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protecție a proprietății industriale și comerciale”.

Semnalăm că instanța europeană CJUE (*Curtea de Justiție a Uniunii Europene*) interpretează în mod restrictiv lista de derogări prevăzute la art. 36 din TFUE, toate referindu-se la interese non-economice (cauzele *C-120/95 Deker* și *C-72/83 Campus Oil*).

² Acești factori vizează în principal, următoarele aspecte: ingerința trebuie să fie strict necesară, să fie proporțională cu comportamentul specific care se dorește a fi limitat, să fie protejată de garanții adecvate și suficiente, efectul ingerinței nu poate să ducă la suprimarea unui drept legal, necesitatea socială nu poate fi „abordată în mod satisfăcător într-un fel mai puțin restrictiv”

Consacrat pentru prima dată în jurisprudența comunitară în cauza C-8/85 *Fédération Charbonnière de Belgique v High Authority*, principiul proporționalității, unul dintre principiile fundamentale ale dreptului european, a fost văzut ca o măsură de siguranță împotriva folosirii excesive a puterii legislative și administrative a statului.

Prin decizia dată în cauza C-331/88, *Rv. Minister of Agriculture, Fisheries and Food ex parte Fedsa* [1990], Curtea Europeană de Justiție a statuat că „principiul proporționalității este unul dintre principiile generale ale legii Comunității. În virtutea acestui principiu, legalitatea instituirii unei prohibiții asupra desfășurării unei anume activități economice este supusă condiției ca măsurile de prohibiție să fie corespunzătoare și necesare obiectivului public protejat de legislația în speță; acolo unde există posibilitatea de a alege între mai multe măsuri considerate corespunzătoare, trebuie să se apeleze la cea mai puțin oneroasă, iar dezavantajele nu trebuie să fie disproporționale cu scopul urmărit”.

Totodată, în acord cu „principiul proporționalității, un stat membru trebuie să angajeze acele mijloace care, permițându-i să își atingă obiectivele propuse, aduc cel mai puțin atingere scopurilor și principiilor susținute de legislația comunitară” (Cauza C 286/94 *Garage Molenheide BVBA vs. Belgian S*).

Importanța principiului proporționalității cu privire la sancțiunile ce pot fi instituite de statele membre în diverse domenii a fost subliniată și în cauza C-210/91 *Comisia Europeană vs. Grecia*, „Măsurile administrative și penalitățile nu trebuie să treacă dincolo de ce este strict necesar, în așa fel încât procedurile de control să nu îngreuească libertățile pe care le cere Tratatul și nu trebuie să fie însoțite de o penalitate disproporționată cu gravitatea încălcării, încât să devină un obstacol în exercitarea acelei libertăți”.

Din interpretarea elementelor prezentate în *Expunerea de motive* reiese, implicit, faptul că măsura propusă este întemeiată de inițiator pe necesitatea asigurării protecției mediului (motiv acceptat de jurisprudența CJUE).

Cu toate acestea, nu este suficientă doar invocarea unui atare obiectiv pentru a asigura conformitatea măsurii cu dreptul european, ci aceasta ar fi trebuit justificată din punct de vedere al proporționalității sale.

Astfel, era absolut necesară furnizarea de date și informații concrete și cu privire la efectele soluției propuse (să nu depășească ceea ce este

necesar, respectiv să nu existe măsuri mai puțin restrictive care să permită atingerea aceluiași obiectiv).

Măsurile care pot fi justificate de statele membre în raport cu cele menționate trebuie să îndeplinească o condiție suplimentară reglementată de Tratat la art. 36, teza a doua, respectiv să nu constituie un mijloc de discriminare arbitrar și nicio restricție disimulată în comerțul dintre statele membre (aceste elemente se evaluează în contextul analizei de proporționalitate). Or, în lipsa acestor elemente, măsura poate fi considerată incompatibilă cu art. 35 din TFUE.

2. Apreciem că măsura propusă de inițiatori poate conduce la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, întrucât se intervine în operațiuni de piață prin interzicerea vânzărilor (intracomunitare/extracomunitare) de materiale lemnoase din fondul forestier național.

Totodată, atragem atenția cu privire la posibila afectare a mediului de afaceri (contractele de export și de livrare intracomunitare de materiale lemnoase aflate în derulare) prin instituirea măsurii în cauză. Nu în ultimul rând, această măsură ar putea reprezenta o încălcare a articolelor 26 și 28 din TFUE în ceea ce privește libera circulație a mărfurilor.

O astfel de măsură de interzicere a exportului de masă lemnoasă sub formă de bușteni și lemn de foc poate beneficia, pentru o perioadă limitată de timp, de o derogare de la reglementările legale în materia concurenței doar în situații excepționale, motivate de inițiatorii actului normativ prin necesitatea apărării unui interes public major.

3. Precizăm că atribuțiile curente ale INS nu permit implicarea acestuia în procesul emiterii normelor metodologice, precum și în procedura de emiterie a licenței de export, institutul putând doar pune la dispoziție date statistice, în condițiile legii.

De asemenea, sub aspect metodologic, procedural și al implementării prevederilor legale, precizăm că potrivit *Regulamentului (CE) nr. 223/2009*³ și *Legii organizării și funcționării statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare*, datele cu caracter individual colectate și prelucrate de INS pot fi folosite numai în scopuri statistice, aceasta presupunând că pot fi diseminate doar în condiții

³ al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene

agregate, astfel încât să nu permită identificarea unităților și datelor aferente acestora sub forma individuală.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Mihai TUDOSE

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului